

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Брюксел, 24 февруари 2026 г.
(OR. en)

2025/0101(COD)
LEX 2498

PE-CONS 67/1/25
REV 1

JAI 1940
ASILE 137
FRONT 324
CODEC 2203

**РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/1348 ОТНОСНО ИЗГОТВЯНЕТО НА
СПИСЪК НА СИГУРНИТЕ ДЪРЖАВИ НА ПРОИЗХОД НА РАВНИЩЕТО НА СЪЮЗА**

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2026/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 24 февруари 2026 година

**за изменение на Регламент (ЕС) 2024/1348 относно изготвянето
на списък на сигурните държави на произход на равнището на Съюза**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 78, параграф 2, буква г) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура²,

¹ Становище от 23 октомври 2025 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

² Позиция на Европейския парламент от 10 февруари 2026 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 23 февруари 2026 г.

като имат предвид, че:

- (1) Съгласно Регламент (ЕС) 2024/1348 на Европейския парламент и на Съвета³ се прилагат специални правила, когато кандидатът идва от сигурна държава на произход. По-конкретно разглеждането на дадена молба трябва да бъде ускорено и ако на кандидата все още не е било разрешено да влезе на територията на държавите членки, държавата членка може да разгледа основателността на молбата в рамките на процедура на границата.

³ Регламент (ЕС) 2024/1348 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за установяване на обща процедура за международна закрила в Съюза и за отмяна на Директива 2013/32/ЕС (ОВ L, 2024/1348, 22.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

- (2) В Регламент (ЕС) 2024/1348 се предвижда възможността трети държави да бъдат определени за сигурни държави на произход на равнището на Съюза в съответствие с условията, предвидени в посочения регламент. Необходимо е да се укрепи прилагането на института на сигурна държава на произход като основен инструмент, спомагащ за бързото разглеждане на молбите, които е вероятно да са неоснователни, чрез определянето на трети държави като сигурни държави на произход.
- Необходимо е също така да се потърси решение на въпроса за съществуващите различия между националните списъци на държавите членки на сигурните държави на произход. Поради това следва да се изготви списък на сигурни държави на произход на равнището на Съюза. Въпреки че държавите членки запазват правото си да прилагат или въвеждат законодателство, което допуска на национално равнище като сигурни държави на произход да бъдат определени трети държави, различни от определените на равнището на Съюза, с общото определяне на сигурните държави на произход на равнището на Съюза следва да се гарантира, че всички държави членки прилагат института на сигурна държава на произход по еднакъв начин по отношение на кандидатите, чиито държави на произход са определени като сигурни държави на произход.

- (3) Фактът, че дадена трета държава се счита за сигурна държава на произход на равнището на Съюза или на национално равнище не може да представлява абсолютна гаранция за сигурността на гражданите на тази държава, дори за онези, които не спадат към категория лица, за която е въведено изключение при определянето на държавата като сигурна държава на произход, и следователно не премахва необходимостта от индивидуално разглеждане на молбите за международна закрила. Предвид своето естество оценката дали дадена трета държава следва да бъде определена като сигурна държава на произход, може да е съобразена само с общата ситуация в съответната държава в граждански, правен и политически аспект, както и с това дали на тези, които преследват или изтезават, или проявяват нечовешко или унижително отношение, или налагат нечовешко или унижително наказание, биват налагани наказания, когато бъде установена отговорността им за такива действия в тази държава. Държавите членки могат да прилагат института на сигурна държава на произход само когато кандидатът не може да представи доказателства, обосноваващи неприложимостта на института на сигурна държава на произход спрямо него, в рамките на индивидуална оценка и при условие че кандидатът е гражданин на тази държава или че е лице без гражданство и преди това е имал обичайно местопребиваване в тази държава. Прилагането на института на сигурна държава на произход в рамките на индивидуалната оценка не засяга факта, че някои категории кандидати могат да се окажат в особено положение в третите държави, които са били определени като сигурни държави на произход, и следователно могат да имат основателни опасения от преследване или да са изложени на реална опасност от тежки посегателства.

- (4) Оценката дали дадена трета държава следва да бъде определена като сигурна държава на произход, се основава на редица подходящи и налични източници на информация, включително информация от държавите членки, Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (наричана по-нататък „Агенцията в областта на убежището“), създадена с Регламент (ЕС) 2021/2303 на Европейския парламент и на Съвета⁴, Европейската служба за външна дейност, Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците и други съответни международни организации. При оценката се взема предвид и информацията за общия анализ за държавата на произход по член 11 от Регламент (ЕС) 2021/2303, когато е наличен, в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1348. Въз основа на множество такива източници на информация редица трети държави се считат за сигурни държави на произход.

⁴ Регламент (ЕС) 2021/2303 на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2021 г. относно Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището и за отмяна на Регламент (ЕС) № 439/2010 (ОВ L 468, 30.12.2021 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>).

- (5) Определянето на трета държава като сигурна държава на произход съгласно член 62 от Регламент (ЕС) 2024/1348 се основава на информация от надеждни, официални и надлежно обосновани подходящи и налични източници. Освен това определянето на дадена държава като сигурна държава на произход отразява общата ситуация в тази държава и не се влияе от индивидуалните обстоятелства, които могат да бъдат преценени само с цел да се определи дали институтът на сигурна държава на произход следва по изключение да не се прилага в конкретен случай. Поради това в контекста на националния съдебен контрол подробното доказване на индивидуалното положение на кандидатите, обосноваващо приложимостта на института „сигурна държава на произход“, следва да бъде основната цел на тази оценка. В съответствие с Договорите Съдът на Европейския съюз е компетентен да се произнася при съмнения относно валидността на определянето на трета държава като сигурна държава на произход на равнището на Съюза.

- (6) По отношение на държава, на която е предоставен статут на страна – кандидатка за присъединяване към Съюза (наричана по-нататък „страната кандидатка“), Договорът за Европейския съюз (ДЕС) определя условията и принципите, на които трябва да отговаря всяка държава, която желае да стане държава членка. Тези условия и принципи са определени от Европейския съвет в Копенхаген през 1993 г. (наричани по-нататък „критериите от Копенхаген“) и засилени от Европейския съвет в Мадрид през 1995 г. Критериите от Копенхаген са, както следва: стабилност на институциите, гарантиращи демокрацията, принципите на правовата държава, правата на човека, както и зачитането и закрилата на малцинствата, функционираща пазарна икономика и способност за справяне с конкурентния натиск и пазарните сили в рамките на Съюза, както и способност за поемане на задълженията, произтичащи от членството, включително способност за ефективно прилагане на правилата, стандартите и политиките, които съставляват корпуса на правото на Съюза, и придържане към целите на политическия, икономическия и паричния съюз.

(7) Европейският съвет предоставя на дадена държава статут на страна кандидатка с единодушно решение въз основа на становище на Европейската комисия, изготвено вследствие на кандидатурата на тази държава за членство в Съюза. По отношение по-специално на политическите критерии за членство в Съюза, беше установено, че страните – кандидатки за членство в Съюза, са постигнали напредък в стабилността на институциите, гарантиращи демокрацията, принципите на правовата държава, правата на човека и зачитането и защитата на малцинствата. Поради това може да се заключи, че третите държави, на които е предоставен статут на страни кандидатки, следва да бъдат разглеждани като сигурни държави на произход по смисъла на Регламент (ЕС) 2024/1348 и съответно следва да бъдат определени като сигурни държави на произход на равнището на Съюза. Определянето им като такива не засяга бъдещи решения, които ще бъдат взети от Европейския съвет или от Съвета относно приемането на страни кандидатки в Съюза. Следва обаче надлежно да се вземе предвид фактът, че ситуацията в страната кандидатка би могла да се промени до степен, в която определянето на тази държава като сигурна държава на произход не следва повече да се прилага. Поради това в настоящия регламент следва да се предвиди, че определянето на трета държава, на която е предоставен статут на страна кандидатка, като сигурна държави на произход не следва повече да се прилага, когато е налице някое от следните обстоятелства: съществуват сериозни заплахи за живота или личността на цивилно лице поради повсеместно насилие в случай на международен или вътрешен въоръжен конфликт в третата държава; с оглед на действията на третата държава, засягащи основните права и свободи, които влияят върху определянето като сигурна държава на произход, са били приети ограничителни мерки по смисъла на част пета, дял IV от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС); или процентът на признаване в целия Съюз на кандидатите от третата държавата е над 20 % от общия брой решения за тази трета държава, приети от решаващия орган. Държавите членки не следва да прилагат института на сигурна държава на произход по отношение на кандидати от страна кандидатка през периода, през който обстоятелствата, предвидени в настоящия регламент, продължават да са налице.

- (8) Когато се преценява дали в дадена страна кандидатка съществува сериозна заплаха за живота или личността на цивилно лице поради повсеместно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт, следва да бъдат взети предвид широк набор от подходящи източници на информация, включително информация от съответни институции, органи, служби или агенции на Съюза или международни организации. По-специално следва да се вземе предвид дали Европейският съвет или Съветът е признал наличието на ситуация на международен или вътрешен въоръжен конфликт в съответната страна кандидатка, включително дали е прието решение на Съвета в съответствие с член 5 от Директива 2001/55/ЕО на Съвета⁵ вследствие на наличието на ситуация на въоръжен конфликт. По същия начин, когато се преценява дали вече е престанала да съществува сериозна заплаха за живота или личността на цивилно лице поради повсеместно насилие в ситуации на международен или вътрешен въоръжен конфликт в страна кандидатка, следва да се вземе предвид фактът, че Европейският съвет или Съветът са признали, че съответните обстоятелства са престанали да съществуват, включително когато е прието решение на Съвета в съответствие с член 6 от Директива 2001/55/ЕО вследствие на прекратяването на ситуация на въоръжен конфликт.

⁵ Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj>).

- (9) От съществено значение е определянето на страните кандидатки като сигурни държави на произход да се прилага еднакво във всички държави членки, включително по отношение на обстоятелствата, посочени в настоящия регламент, когато тези държави вече не следва да се считат за сигурни държави на произход. За да се улесни еднаквото прилагане на настоящия регламент и да се осигури правна сигурност, Комисията следва непрекъснато да наблюдава ситуацията в страните кандидатки и да информира държавите членки, Европейския парламент и Съвета, когато съгласно наличната информация някое от тези обстоятелства съществува или престане да съществува в една от тези държави, като незабавно предоставя публичен достъп до тази информация чрез публикуване на известие в серия С на *Официален вестник на Европейския съюз*. С оглед на възможните последици за външните отношения на Съюза и на държавите членки Комисията не следва да информира държавите членки и Европейския парламент за факта, че съществува сериозна заплаха за живота или личността на цивилно лице поради повсеместно насилие в случай на международен или вътрешен въоръжен конфликт в страна кандидатка без предварителното одобрение на Съвета. Съответно, преди да информира държавите членки и Европейския парламент за всяка сериозна заплаха поради повсеместно насилие в случай на международен или вътрешен въоръжен конфликт в страна кандидатка, Комисията следва да уведоми Съвета, който следва да даде предварителното си одобрение.

- (10) По отношение на Косово^{*}, според информацията от Агенцията в областта на убежището понастоящем на национално равнище 16 държави членки определят Косово като сигурна държава на произход, а процентът на признаване за целия Съюз на кандидатите от Косово е бил 5 % през 2024 г. Косово е потенциална кандидатка за членство в Съюза. Конституцията му включва основните международни инструменти в областта на правата на човека. Косово е многопартийна парламентарна представителна демокрация с разделение на властите между законодателните, изпълнителните и съдебните институции, а приложимата нормативна уредба е в съответствие с европейските стандарти. Като цяло нормативната уредба на Косово гарантира защитата на основните права и е в съответствие с европейските стандарти. Няма данни за експулсиране, извеждане или екстрадиране на граждани на Косово в държави, в които съществува риск да им бъде наложено смъртно наказание или да бъдат подложени на изтезания, преследване или друго нечовешко или унижително отношение. В Косово няма опасност от тежки посегателства по смисъла на член 15 от Регламент (ЕС) 2024/1347 на Европейския парламент и на Съвета⁶. В националното законодателство на Косово не е предвидено смъртно наказание, а органите на Косово демонстрират ангажираност за предотвратяване на изтезанията и малтретирането. В Косово няма въоръжен конфликт и следователно не съществува заплаха, свързана с повсеместно насилие в ситуации на въоръжен международен или вътрешен конфликт. В Косово няма преследване по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) 2024/1347.

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

⁶ Регламент (ЕС) 2024/1347 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно стандартите за определянето на гражданите на трети държави или лицата без гражданство като лица на които е предоставена международна закрила, за единен статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, и за съдържанието на предоставената закрила, за изменение на Директива 2003/109/ЕО на Съвета и за отмяна на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L, 2024/1347, 22.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

- (11) По отношение на Бангладеш, според информацията от Агенцията в областта на убежището понастоящем на национално равнище шест държави членки определят Бангладеш като сигурна държава на произход, а процентът на признаване за целия Съюз на кандидатите от Бангладеш е бил 4 % през 2024 г. Държавата е ратифицирала някои международни инструменти в областта на правата на човека. Бангладеш е парламентарна република, уредена с конституция, която предвижда разделение на властите между изпълнителните и съдебните институции. Няма данни за експулсиране, извеждане или екстрадиране на граждани на Бангладеш в държави, в които съществува риск да им бъде наложено смъртно наказание или да бъдат подложени на изтезания, преследване или друго нечовешко или унижително отношение. Като цяло няма реален риск от тежки посегателства по смисъла на член 15 от Регламент (ЕС) 2024/1347. Въпреки че Бангладеш запазва смъртното наказание и не е подписал Втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права, целящ премахването на смъртното наказание, смъртните присъди рядко се изпълняват. Бангладеш е ратифицирал Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. В Бангладеш няма въоръжен конфликт и следователно не съществува заплаха, свързана с повсеместно насилие в ситуации на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Като цяло в държавата няма преследване по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) 2024/1347.

- (12) По отношение на Колумбия, според информацията от Агенцията в областта на убежището понастоящем на национално равнище нито една държава членка не определя Колумбия като сигурна държава на произход, а процентът на признаване за целия Съюз на кандидатите от Колумбия е бил 5 % през 2024 г. Държавата е ратифицирала основните международни инструменти в областта на правата на човека. Конституцията от 1991 г. и произтичащата от нея съдебна практика на Конституционния съд предвиждат силни гаранции за правата на човека. Колумбия е федерална република с демократична представителна политическа система и разделение на властите между изпълнителните, законодателните и съдебните институции. Няма признаци за широко разпространено експулсиране, извеждане или екстрадиране на граждани на Колумбия в държави, в които съществува риск да им бъде наложено смъртно наказание или да бъдат подложени на изтезания, преследване или друго нечовешко или унижително отношение. Като цяло в Колумбия няма риск от тежки посегателства по смисъла на член 15 от Регламент (ЕС) 2024/1347, освен в определени селски райони, в които няма съществено присъствие на държавата. Смъртното наказание е забранено съгласно Конституцията на Колумбия. Правната ѝ рамка, забраняваща изтезанията и нечовешкото или унижително отношение или наказание, е в съответствие с международните стандарти. Няма широко разпространена заплахата, свързана с повсеместно насилие в случай на международен или вътрешен въоръжен конфликт. Като цяло в държавата няма преследване по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) 2024/1347.

- (13) По отношение на Египет, според информацията от Агенцията в областта на убежището понастоящем на национално равнище шест държави членки определят Египет като сигурна държава на произход, а процентът на признаване за целия Съюз на кандидатите от Египет е бил 4 % през 2024 г. Държавата е ратифицирала основните международни инструменти в областта на правата на човека. Египет е република, в която президентът изпълнява функциите както на държавен глава, така и на ръководител на изпълнителната власт. Няма данни за експулсиране, извеждане или екстрадиране на граждани на Египет в държави, в които съществува риск да им бъде наложено смъртно наказание или да бъдат подложени на изтезания, преследване или друго нечовешко или унижително отношение. Като цяло няма реален риск от тежки посегателства по смисъла на член 15 от Регламент (ЕС) 2024/1347. Въпреки че Египет запазва смъртното наказание съгласно Наказателния кодекс и военните закони, Египет е ратифицирал Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание. Египет заявява в своята национална стратегия за правата на човека намерението си да реформира Закона за предварителното задържане, да подобри условията на задържане, да ограничи броя на престъпленията, наказуеми със смърт, и да подобри културата на правата на човека във всички държавни институции. Необходимо е ефективно прилагане, като до момента е постигнат напредък в институционално направление. В Египет няма въоръжен конфликт и следователно не съществува заплаха, свързана с повсеместно насилие в ситуации на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Като цяло в държавата няма преследване по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) 2024/1347.

- (14) По отношение на Индия, според информацията от Агенцията в областта на убежището понастоящем на национално равнище девет държави членки определят Индия като сигурна държава на произход, а процентът на признаване за целия Съюз на кандидатите от Индия е бил 2 % през 2024 г. Държавата е ратифицирала основните международни инструменти в областта на правата на човека. Индия е конституционна република и парламентарна демокрация. Няма индикации за експулсиране, извеждане или екстрадиране на граждани на Индия в държави, в които съществува риск да им бъде наложено смъртно наказание или да бъдат подложени на изтезания, преследване или друго нечовешко или унижително отношение. Като цяло няма реален риск от тежки посегателства по смисъла на член 15 от Регламент (ЕС) 2024/1347. Индия запазва смъртното наказание в наказателното си право и не е подписала Втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права, целящ премахването на смъртното наказание, но последното не е прилагано на практика от 2020 г. Индия е подписала Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. В Индия няма въоръжен конфликт и следователно не съществува заплаха, свързана с повсеместно насилие в ситуации на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Като цяло в държавата няма преследване по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) 2024/1347.

- (15) По отношение на Мароко, според информацията от Агенцията в областта на убежището понастоящем на национално равнище 11 държави членки определят Мароко като сигурна държава на произход, а процентът на признаване за целия Съюз на кандидатите от Мароко е бил 4 % през 2024 г. Държавата е ратифицирала основните международни инструменти в областта на правата на човека. Мароко е парламентарна монархия. Няма данни за експулсиране, извеждане или екстрадиране на граждани на Мароко в държави, в които съществува риск да им бъде наложено смъртно наказание или да бъдат подложени на изтезания, преследване или друго нечовешко или унижително отношение. Като цяло няма реален риск от тежки посегателства по смисъла на член 15 от Регламент (ЕС) 2024/1347. Мароко прилага мораториум върху изпълнението на смъртното наказание от 1993 г. насам, въпреки че запазва смъртното наказание в наказателното си право и не е ратифицирало Втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права, целящ премахването на смъртното наказание. Мароко е ратифицирало Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание. В Мароко няма въоръжен конфликт и следователно не съществува заплаха, свързана с повсеместно насилие в ситуации на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Като цяло в държавата няма преследване по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) 2024/1347.

- (16) По отношение на Тунис, според информацията от Агенцията в областта на убежището понастоящем на национално равнище десет държави членки определят Тунис като сигурна държава на произход, а процентът на признаване за целия Съюз на кандидатите от Тунис е бил 4 % през 2024 г. Държавата е ратифицирала основните международни инструменти в областта на правата на човека. С конституцията от 2022 г. се въвежда президентска система. Няма данни за експулсиране, извеждане или екстрадиране на граждани на Тунис в държави, в които съществува риск да им бъде наложено смъртно наказание или да бъдат подложени на изтезания, преследване или друго нечовешко или унижително отношение. Като цяло няма реален риск от тежки посегателства по смисъла на член 15 от Регламент (ЕС) 2024/1347. Тунис прилага мораториум върху изпълнението на смъртното наказание от 1991 г. насам, въпреки че запазва смъртното наказание в наказателното си право и не е ратифицирал Втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права, целящ премахването на смъртното наказание. Тунис е ратифицирал Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание. В Тунис няма въоръжен конфликт и следователно не съществува заплаха, свързана с повсеместно насилие в ситуации на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Като цяло в държавата няма преследване по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) 2024/1347.

- (17) Съгласно Регламент (ЕС) 2024/1348 дадена трета държава може да бъде определена като сигурна държава на произход само ако – въз основа на правната ситуация, прилагането на правото в рамките на демократична система и политическите обстоятелства като цяло – може да се докаже, че няма преследване по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) 2024/1347 и че не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на член 15 от посочения регламент.
- (18) Като се има предвид, че като цяло не съществува риск от преследване или тежки посегателства по смисъла на Регламент (ЕС) 2024/1347 в Бангладеш, Колумбия, Египет, Индия, Мароко и Тунис, както и в Косово като потенциална кандидатка за членство в Съюза, както е видно и от много ниския процент на признаване на кандидати от тези държави, може да се заключи, че те отговарят на критериите, за да бъдат приети за сигурни държави на произход по смисъла на Регламент (ЕС) 2024/1348, и тези държави следва да бъдат определени като сигурни държави на произход на равнището на Съюза. Това не засяга възможността държавите членки да определят други трети държави като сигурни държави на произход на национално равнище и евентуалното бъдещо определяне на допълнителни трети държави, които отговарят на условията, предвидени в Регламент (ЕС) 2024/1348, като сигурни държави на произход на равнището на Съюза чрез бъдещи изменения на посочения регламент. Комисията следва своевременно да разглежда всяко искане от държава членка за преценка дали други трети държави могат да бъдат определени като сигурни държави на произход на равнището на Съюза, като взема предвид, наред с останалото, наличието на нисък процент на признаване на кандидати от тези държави.

- (19) Определянето на държави за сигурни държави на произход на равнището на Съюза не засяга правилото, съдържащо се в Регламент (ЕС) 2024/1348, съгласно което държавите членки могат да прилагат института на сигурна държава на произход само когато кандидатите не могат да представят доказателства, обосноваващи неприложимостта на института на сигурна държава на произход спрямо тях, в рамките на индивидуална оценка. В този контекст следва да се обърне специално внимание на кандидатите, които се намират в особено положение в тези държави, като например ЛГБТИК лицата, жертвите на насилие, основано на пола, защитниците на правата на човека, религиозните малцинства и журналистите.

- (20) Значителни промени в трета държава, определена като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на равнището на Съюза, могат непропорционално да засегнат конкретни области или групи лица в тази държава, което да доведе до различни нужди от закрила за някои кандидати от тази държава и до необходимостта от запазване на процесуалните гаранции за тези кандидати. С Регламент (ЕС) 2024/1348 се въвежда възможността дадена трета държава да бъде определена като сигурна трета държава или сигурна държава на произход, като се изключат конкретни части от територията на тази трета държава или ясно разпознаваеми категории лица. В Регламент (ЕС) 2024/1348 също така се предвижда Комисията да спре действието на акта за определяне на трета държава като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на равнището на Съюза чрез делегиран акт, когато е налице значителна промяна, която води до влошаване на ситуацията в тази държава. За да се преодолее ситуацията, при която трета държава, определена на равнището на Съюза като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход, вече не отговаря, по отношение на цялата си територия или на ясно разпознаваеми категории лица в тази държава, на предвидените в Регламент (ЕС) 2024/1348 материалноправни условия за определянето ѝ като такава, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 290 ДФЕС с цел частично спиране на действието на акта за определяне на тази държава като сигурна по отношение на конкретни части от нейната територия или на ясно разпознаваеми категории лица в тази държава за срок от 6 месеца, когато това е необходимо, целесъобразно и пропорционално с оглед на значителните промени в съответната държава, засягащи тази част от нейната територия или тази категория лица.

Освен това в срок от 3 месеца от приемането на делегирания акт, в който се предвижда частично спиране на действието на акта за определяне на третата държава като сигурна трета държава или сигурна държава на произход на равнището на Съюза, Комисията следва да представи законодателно предложение за заличаване от обхвата на акта за определяне на тази трета държава на онези части от нейната територия, за които се прилага спирането, или на онези категории лица, за които се прилага спирането. Когато държава членка впоследствие уведоми Комисията, че счита, въз основа на обоснована оценка, че след промени в ситуацията в тази трета държава тя отново изпълнява условията, предвидени в Регламент (ЕС) 2024/1348 по отношение на държавата като цяло или на определени части от нейната територия, или на ясно разпознаваеми категории лица в тази трета държава, Комисията може да предложи съответно изменение на акта за определяне на тази държава като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход.

(21) Като се има предвид, че миграционната ситуация може бързо да се промени и че е налице повишен натиск поради пристигането на смесени миграционни потоци с висок дял на лица с ниски шансове да получат международна закрила, държавите членки следва да могат да прилагат член 42, параграф 1, буква й) и член 42, параграф 3, буква д) от Регламент (ЕС) 2024/1348, от дата, по-ранна от общата начална дата на прилагане на посочения регламент, с цел ускоряване на разглеждането на молбите, при условие че държавите членки са транспонирали съответните разпоредби и въвели специалните процедури, предвидени в Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁷. Това би дало на държавите членки възможност за бърза и гъвкава реакция на промени в миграционните потоци. Като се има предвид, че е вероятно молбите от такива кандидати да бъдат неоснователни, бързото им разглеждане чрез ускорена процедура или процедура на границата би дало на органите в областта на убежището и миграцията възможност да оценяват по-ефективно реалните молби, да вземат по-бързи решения и по този начин да допринесат за по-доброто и по-надеждно провеждане на политиките в областта на убежището и връщането при пълно зачитане на основните права.

⁷ Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/32/oj>).

- (22) Освен това, за да се вземе допълнително предвид сложната и реална ситуация в трети държави, които не са определени като сигурни трети държави или сигурни държави на произход на равнището на Съюза, държавите членки следва да могат да определят такива, преди да започне да се прилага Регламент (ЕС) 2024/1348, при прилагането или въвеждането на законодателство, което допуска определянето на национално равнище на сигурни трети държави или сигурни държави на произход, като се изключат конкретни части от техните територии или ясно разпознаваеми категории лица.
- (23) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно изготвянето на общ списък на сигурните държави на произход на равнището на Съюза и осигуряването на напредък в прилагането на определени разпоредби на Регламент (ЕС) 2024/1348, не могат да бъдат постигнати от държавите членки и могат да бъдат постигнати само на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (24) В съответствие с член 3 и с член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Ирландия, с писмо от 22 юли 2025 г., е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящия регламент.

- (25) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (26) Настоящият регламент е съобразен с основните права и зачита принципите, признати по-специално от Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (27) Тъй като Регламент (ЕС) 2024/1348 започва да се прилага на 12 юни 2026 г. и за да се осигури възможно най-скоро правна сигурност, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му.
- (28) Поради това Регламент (ЕС) 2024/1348 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) 2024/1348 се изменя, както следва:

1) В член 60 параграф 4 се заменя със следното:

„4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 74 за спиране на действието, напълно или частично, на акта за определяне на дадена трета държава като сигурна трета държава на равнището на Съюза при спазване на условията, предвидени в член 63.“

2) В член 61 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Трети държави може да бъдат определени като сигурни държави на произход в съответствие с настоящия регламент само ако – въз основа на правната ситуация, прилагането на правото в рамките на демократична система и политическите обстоятелства като цяло – може да се докаже, че няма преследване по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) 2024/1347 и че не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на член 15 от посочения регламент.“

3) Член 62 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Трети държави може да бъдат определени като сигурни държави на произход на равнището на Съюза при условията, предвидени в член 61 и в настоящия член.“

б) след параграф 1 се вмъкват следните параграфи:

„1а. Третите държави, посочени в приложение II към настоящия регламент, се определят за сигурни държави на произход на равнището на Съюза.

1б. Трета държава, на която е предоставен статут на страна – кандидатка за присъединяване към Съюза, също се определя като сигурна държава на произход на равнището на Съюза, освен когато е налице едно или повече от следните обстоятелства:

а) налице е сериозна заплаха срещу живота или личността на цивилно лице поради повсеместно насилие в случай на международен или вътрешен въоръжен конфликт в тази трета държава;

б) приети са ограничителни мерки по смисъла на част пета, дял IVДФЕС с оглед на действията на тази трета държава, засягащи основни права и свободи, които са от значение за критериите за определянето на трета държава като сигурна държава на произход, предвидени в член 61 от настоящия регламент;

- в) според последните налични годишни усреднени данни на Евростат за целия Съюз делът на решенията на решаващия орган, с които се предоставя международна закрила на кандидатите, които са граждани на тази трета държава или, в случай на лица без гражданство, са с предишно обичайно пребиваване в тази държава – е по-висок от 20 % от общия брой решения за тази трета държава, приети от решаващия орган.

Когато съществува или престане да съществува някое от обстоятелствата, посочени в първа алинея, букви а) – в), Комисията незабавно информира държавите членки, Европейския парламент и Съвета за това. В случаите по буква а) от настоящия параграф, преди да информира държавите членки и Европейския парламент Комисията трябва да получи предварителното одобрение на Съвета.“

- в) параграф 4 се заменя със следното:

„4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 74 за спиране на действието, напълно или частично, на акта за определяне на дадена трета държава като сигурна държава на произход на равнището на Съюза при спазване на условията, предвидени в член 63.“

4) Член 63 се заменя със следното:

„Член 63

Спиране на действието и заличаване във връзка с определянето на трета държава като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на равнището на Съюза

1. В случай на съществени промени в ситуацията в трета държава, определена като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на равнището на Съюза, Комисията прави обоснована оценка на това дали третата държава отговаря на предвидените в член 59 или 61 условия и ако счете, че тези условия вече не са спазени, напълно или частично, се прилагат следните разпоредби:
 - а) когато условията, предвидени в член 59 или 61, вече не са спазени по отношение на конкретни части от територията на третата държава или по отношение на ясно разпознаваеми категории лица в тази трета държава, Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 74 за частично спиране, за срок от шест месеца, на действието на акта за определянето на тази трета държава като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на равнището на Съюза по отношение на съответните части от територията на тази трета държава или на съответните категории лица;

- б) когато условията, предвидени в член 59 или 61, вече не са спазени по отношение третата държава като цяло, Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 74 за пълно спиране на действието на акта за определяне на третата държава като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на равнището на Съюза за срок от шест месеца.
2. Комисията прави постоянен преглед на ситуацията в посочената в параграф 1 трета държава, като взема предвид, наред с другото, информацията, предоставена от държавите членки и Агенцията в областта на убежището по отношение на последващи промени в ситуацията в тази трета държава.
3. Когато Комисията е приела делегиран акт в съответствие с параграф 1, буква а) или б) за спиране на действието на акта за определяне на трета държава като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на равнището на Съюза по отношение на цялата или на конкретни части от територията на тази трета държава или на ясно разпознаваеми категории лица в тази трета държава, в срок от три месеца от датата на приемане на посочения делегиран акт тя представя предложение в съответствие с обикновената законодателна процедура с цел:
- а) изменение на акта за определянето на тази трета държава като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на равнището на Съюза, за да се предвидят изключения по отношение на конкретните части от територията или на ясно разпознаваемите категории лица, обхванати от делегирания акт, приет съгласно параграф 1, буква а); или

- б) заличаване на тази трета държава от списъка с държави, определени като сигурни трети държави или като сигурни държави на произход на равнището на Съюза.
4. Ако Комисията не представи предложение по параграф 3 в срок от три месеца от приемането на делегирания акт по параграф 1, действието на делегираният акт се прекратява. Ако Комисията представи такова предложение в срок от три месеца от приемането на делегирания акт по параграф 1, ѝ се предоставя правомощието, въз основа на обоснована оценка, да удължи срока на действие на делегирания акт с шест месеца с възможност за еднократно последващо удължаване.
5. Без да се засяга параграф 4, когато представеното от Комисията предложение за заличаване или изменение във връзка с определянето на третата държава като сигурна трета държава или сигурна държава на произход на равнището на Съюза не бъде прието в срок от 15 месеца, считано от датата на представяне на предложението от Комисията, пълното или частичното спиране на действието на акта за определяне на третата държава като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на равнището на Съюза се прекратява.“

5) В член 64 параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

- „2. Когато действието на акта за определяне на трета държава като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на равнището на Съюза бъде напълно или частично спряно чрез делегиран акт, приет съгласно член 63, параграф 1, буква а) или б), държавите членки не определят тази държава като сигурна трета държава или сигурна държава на произход на национално равнище.
3. При заличаване или изменение във връзка с определянето на трета държава като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на равнището на Съюза в съответствие с обикновената законодателна процедура, дадена държава членка може да уведоми Комисията, че счита, че вследствие на промени в ситуацията в тази държава същата отново изпълнява условията по член 59, параграф 1 или член 61.

Уведомлението включва обоснована оценка на изпълнението от тази трета държава на условията по член 59, параграф 1 или член 61, включително обяснение на конкретните промени в ситуацията в третата държава, поради които тя отново изпълнява тези условия. Когато е приложимо, държавата членка посочва в уведомлението си конкретните части от територията на тази трета държава или категориите ясно разпознаваеми лица в тази трета държава, за които е приложима нейната оценка.

След като бъде уведомена, Комисията отправя към Агенцията в областта на убежището искане да ѝ предостави информация и анализ относно ситуацията в третата държава.

При заличаване на посочената в уведомлението на държавата членка трета държава която е била определена като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на равнището на Съюза съгласно член 63, параграф 3, буква б), уведомяващата държава членка може да определи тази трета държава като сигурна трета държава или като сигурна държава на произход на национално равнище само при условие че Комисията не възрази срещу това.

Правото на Комисията да представи възражение се ограничава до срок от две години след датата на заличаване на тази трета държава като сигурна трета държава или сигурна държава на произход на равнището на Съюза.

Възражението от страна на Комисията се прави в срок от три месеца след датата на уведомлението от държавата членка и след надлежен преглед на ситуацията в третата държава, като се вземат предвид условията, определени в член 59, параграф 1 и член 61.

Когато Комисията прецени, че условията по член 59, параграф 1 или член 61 отново са изпълнени по отношение на цялата територия или конкретни части от територията на третата държава или по отношение на всички или ясно разпознаваеми категории лица в третата държава, обхваната от уведомлението, получено съгласно първа алинея от настоящия параграф, тя може да представи предложение за изменение на настоящия регламент в съответствие с обикновената законодателна процедура с цел да определи тази трета държава като сигурна трета държава или сигурна държава на произход на равнището на Съюза по отношение на цялата или конкретни части от територията на третата държава, в които тези условия са изпълнени, или на всички или на ясно разпознаваеми категории лица, по отношение на които тези условия са изпълнени.“

- 6) В член 78, параграф 2 думата „приложението“ се заменя с „приложение I“;
- 7) Член 79 се изменя, както следва:
 - а) в параграф 2 се добавя следната алинея:

„Член 59, параграф 2, член 61, параграф 2 и член 61, параграф 5, буква б) обаче се прилагат от ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент за изменение] по отношение на прилагането на института на сигурна държава на произход в съответствие с членове 36 и 37 от Директива 2013/32/ЕС и по отношение на института на сигурна трета държава в съответствие с член 38 от Директива 2013/32/ЕС.“

б) в параграф 3 се добавя следната алинея:

„Дадена държава членка може да започне да прилага преди 12 юни 2026 г. член 42, параграф 1, буква й) и член 42, параграф 3, буква д) от настоящия регламент като основание за ускорената процедура по разглеждане в съответствие с член 31, параграф 8 от Директива 2013/32/ЕС или за процедурата, провеждана на границата или в транзитни зони, в съответствие с член 43 от Директива 2013/32/ЕС, ако е транспонирала съответните разпоредби и е въвела специалните процедури, предвидени в посочените членове на национално равнище преди ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент за изменение].“;

в) параграф 4 се заменя със следното:

„4. За държавите членки, които не са обвързани от Директива 2013/32/ЕС, позоваванията на посочената директива в параграфи 2 и 3 от настоящия член се считат за позовавания на Директива 2005/85/ЕО.“

8) Единственото приложение се номерира като „Приложение I“;

9) Текстът, съдържащ се в приложението към настоящия регламент, се добавя като приложение II към Регламент (ЕС) 2024/1348.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

„ПРИЛОЖЕНИЕ П

Следните трети държави се определят като сигурни държави на произход на равнището на Съюза:

Бангладеш,

Колумбия,

Египет,

Индия,

Косово*,

Мароко,

Тунис.

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.“
